

Advies nr 29/2009 van 28 oktober 2009

Betreft: ontwerp van programmawet als gevolg van een notificatie uit het begrotingsconclaf 2010-2011 inzake de gegevensuitwisseling binnen de FOD Financiën (Hoofdstuk IV - artikelen D1 tot D8) (A/09/031)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Financiën ontvangen op 27/10/2009;

Gelet op het verslag van de heer Stefan Verschuere, Ondervoorzitter;

Brengt op 28 oktober 2009 het volgende advies uit:

1. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Het voorontwerp van wet dat aan de Commissie werd voorgelegd, beoogt de wijziging van de artikelen 335 van het Wetboek van inkomstenbelastingen (WIB), 93 *quaterdecies* van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, 211 van het Wetboek diverse rechten en taksen, 289 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en 210 van de algemene wet inzake douane en accijnzen en ook de invoeging van een nieuw artikel 104 bis in het Wetboek der successierechten. De auteur van de tekst vraagt een dringend onderzoek, waarin het bestaande verband wordt uiteengezet tussen de ontwerpbepalingen en bepaalde inschrijvingen in de Rijksmiddelenbegroting 2010, neergelegd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

2. Het plan is om artikel 335 van het WIB als volgt te vervangen :

“Art. 335.- § 1. Alle administraties die ressorteren onder de Federale Overheidsdienst Financiën zijn gehouden alle in hun bezit zijnde inlichtingen ter beschikking te stellen aan alle ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Financiën teneinde de vestiging of de invordering van alle door de Staat geheven belastingen te verzekeren.

§ 2. Elke ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Financiën of van een ander fiscaal rijksbestuur is van rechtswege gemachtigd alle inlichtingen te nemen, op te zoeken of in te zamelen voor de vestiging of de invordering van alle door de Staat geheven belastingen”

Diezelfde formulering wordt aangehouden voor de andere ontwerpbepalingen die betrekking hebben op alle andere wetboeken.

3. Deze artikelen betreffen in de eerste plaats de invoering, voor alle ambtenaren van de FOD Financiën, van een principe van wederzijdse terbeschikkingstelling van alle informatie die nuttig is om alle belastingen te vestigen en in te vorderen. In de tweede plaats voeren ze het principe in van een van rechtswege veralgemeende bevoegdheid voor alle ambtenaren van de FOD Financiën of andere fiscale Rijksbesturen, om informatie in te winnen waardoor de vestiging of invordering van alle door de Staat geheven belastingen gewaarborgd wordt.

2. ONDERZOEK VAN DE BEPALINGEN

4. Het principe van uitwisseling van informatie tussen de fiscale besturen en de uitbating ervan door de Staat, die alle in zijn bezit zijnde informatie gebruikt om de vestiging van de belastingen en de invordering van verschuldigde bedragen te waarborgen, is ten volle

begrijpelijk en wettelijk. Dit principe is trouwens al bekrachtigd door de fiscale wetgeving, met name door de artikelen 327, 335 en 336 WIB.

5. In werkelijkheid willen de ontwerpbepalingen die elementen verwijderen die de Regering in de bestaande tekst als dubbelzinnig ervaart, bepaalde moeilijkheden voorkomen, die zowel de Regering als de fiscale besturen ondervinden bij de toepassing van deze teksten, en te vermijden dat er contradictorische of dubieuze jurisprudentie ontstaat.
6. Meer in het algemeen herinnert de Commissie eraan dat de ambtenaren van de openbare besturen enkel moeten en kunnen handelen binnen de beperkingen van de wetten en reglementen die hun opdrachten, bevoegdheden, gezag en actiemiddelen definiëren.
7. Bijgevolg zijn enkel de ambtenaren van de fiscale besturen van de FOD Financiën, die op wettige wijze belast zijn met de vestiging, de inning en de invordering van de belastingen, wettelijk gemachtigd om informatie te verwerken, meer in het bijzonder persoonsgegevens, met als doel de vestiging, inning en invordering van belastingen te waarborgen. Indien de bevoegdheid om die gegevens te verwerken verder zou reiken, dan zou die gegevensverwerking niet langer eerlijk en rechtmatig zijn (niet-naleving van artikel 4, §1, 1° van de WVP). Dit zou een bevoegdheids- en gezagsovertreding betekenen voor diegene die ze uitvoert waarbij zou blijken dat ze niet noodzakelijk is voor de uitvoering van hun opdracht (niet-naleving van het artikel 5, 1ste lid, e) van de WVP). Dus kunnen niet zomaar alle ambtenaren van de FOD Financiën gemachtigd worden om alle informatie te verwerken die in het bezit is van de administratie. Elke ambtenaar die kennis neemt van persoonsgegevens moet steeds een concrete functioneel belang hebben om kennis van die gegevens te kunnen nemen.
8. Om dezelfde redenen is de rechtstreekse inzameling van informatie, zelfs deze die noodzakelijk is voor de vestiging of de invordering van andere belastingen die niet onder de bevoegdheid vallen van de ambtenaar die de informatie inzamelt, slechts mogelijk wanneer die ambtenaar, handelend binnen zijn bevoegdheden, voorafgaand en wettelijk met dergelijke inzameling werd belast.
9. Er mogen in dit kader evenwel alleen toereikende, ter zake dienende en niet overmatige gegevens worden ingezameld en verwerkt (artikel 4, §1, 3° van de WVP). Bovendien moet er bij een gegevensuitwisseling binnen de fiscale administratie, een noodzakelijk verband bestaan tussen de bewuste gegevensverwerking en de ambtenaar die ze opeist of aan wie de gegevens worden doorgegeven of de reden waarvoor ze werden ingezameld.

10. Bijgevolg is de Commissie van mening dat de ontwerptekst bijvoorbeeld in de volgende bewoordingen moet aangepast worden :

“Art. 335, - §1. Alle administraties die ressorteren onder de Federale Overheidsdienst Financiën zijn gehouden alle in hun bezit zijnde toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen ter beschikking te stellen aan alle ambtenaren van deze Federale Overheidsdienst Financiën, voorzover die ambtenaren wettelijk zijn belast met de vestiging of de invordering van de belastingen, en voorzover die gegevens bijdragen tot de vervulling van de opdracht van die ambtenaren tot de vestiging of de invordering van eender welke door de Staat geheven belastingen.

§ 2. Elke ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Financiën of van een ander fiscaal Rijksbestuur, die wettelijk werd belast met een controle- of onderzoeksopdracht, is van rechtswege gemachtigd alle toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen te vragen, op te zoeken of in te zamelen die bijdragen tot de vestiging of de invordering van eender welke, andere, door de Staat geheven belastingen”.

11. Omdat dit punt niet werd omschreven zoals hier wordt bedoeld, zou kunnen worden vermoed dat de ter beschikkingstelling van de gegevens die de administratie in zijn bezit heeft, georganiseerd wordt vanuit een grote, breed toegankelijke, gecentraliseerde fiscale gegevensbank. Welnu, de ontwerpbepalingen zijn niet van die aard dat ze de oprichting van een dergelijk bestand kan verantwoorden of rechtvaardigen aangezien de regels voor de omkadering en controle ervan ontbreken en omdat nergens gewag wordt gemaakt van een of andere centralisatie.
12. Wanneer er naar aanleiding van een controle een gegevensstroom plaatsvindt die onderworpen is aan de machtigingsbevoegdheid van een van haar sectorale comités, vestigt de Commissie de aandacht op het feit dat het hier in ieder geval een voorafgaande machtigingsbevoegdheid betreft.
13. Tot slot is het aangewezen dat er in artikel 336 van de WIB opnieuw wordt verwezen naar artikel 335 (en aan andere nieuwe bepalingen) van datzelfde wetboek.

OM DIE REDENEN,

Brengt de Commissie een gunstig advies uit over het ontwerp van programmawet inzake de gegevensuitwisseling binnen de FOD Financiën onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de ontwerptekst conform haar voorstellen wordt aangepast, of bij de redactie van de tekst rekening wordt gehouden met haar opmerkingen en met de beperkingen beschreven onder punt 11.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere